

Artikel 1

Kriget i Iran har stärkt Ukraina på oväntade sätt. Kan en vapenvila med Ryssland vara närmare?

Katya Adler
Europe
editor

När Ukrainas president Volodymyr Zelenskyj, allvarlig till ansiktet och klädd i svart, promenerade nedför en lila matta i Saudiarabien i mars markerade det ett ögonblick i det amerikansk-israeliska kriget mot Iran. Ett ganska oväntat sådant.

I ett inlägg på X sade han att besöket syftade till att ”stärka skyddet av liv”.

Zelenskyj, som bär tyngden av Ukrainas eget krig med Ryssland på sina axlar, har tagit tillfället i akt och rest till Gulfregionen för att offentligt visa det internationella värdet och den kommersiella potentialen i Kiev stridserfarna kunskap om drönarkrigsföring.

Ukraina säger sig nu ha undertecknat avtal med Saudiarabien, Förenade Arabemiraten och Qatar – som alla drabbats av iranska missiler och drönare de senaste veckorna – om att dela drönarexpertis och teknologi, stärka allianser och dra nytta av affärer – och man hoppas även på försvarsavtal – med rika USA-allierade länder.

– Vi vill hjälpa [Gulfstaterna] att försvara sig själva. Och vi kommer att fortsätta bygga sådana partnerskap med andra länder, sade Zelenskyj.

Energipress

Inledningsvis verkade effekten av Iran-konflikten överväldigande negativ för Ukraina. Den hotade att dra bort Donald Trumps redan vacklande uppmärksamhet från fredsanssträngningarna mellan Moskva och Kiev, samtidigt som den fyllde på Rysslands snabbt tömmande krigskassa.

Moskva har kunnat sälja mer olja till fler länder och till högre priser, eftersom tankfartyg med mellanösternolja inte kunnat nå världsmarknaden via Hormuzsundet vid Iran. Trump har förnyat ett undantag som tillåter länder att köpa sanktionerad rysk olja på grund av skenande globala energikostnader.

Ju mer pengar Ryssland har, desto längre – och i teorin hårdare – kan landet fortsätta kriget i Ukraina. Men Kiev har gång på gång trotsat internationella förväntningar sedan Ryssland invaderade Ukraina i februari 2022.

Och nu har man gjort det igen: genom att skickligt försöka vända effekterna av Iran-kriget till sin fördel, samtidigt som Ukraina försöker sätta sig i starkast möjliga position inför framtida fredsförhandlingar med Ryssland.

På onsdagen sade Trump att han var övertygad om att en ”lösning” kring Ukraina kunde nås ”relativt snabbt” efter ett ”mycket bra” samtal med Vladimir Putin. – Jag tror att ”vissa personer” har gjort det svårt för honom att nå ett avtal, tillade han.

Det är inte första gången Trump gjort liknande positiva uttalanden om Putin samtidigt som han indirekt eller direkt kritiserat Ukrainas ledare för att inte gå med på vapenvila. Någon ”lösning” har ännu inte framkommit.

Under tiden har Zelenskyj fokuserat på att stärka Ukraina där det går. Opportunism är utan tvekan ett av hans mest kraftfulla vapen. Saudiarabien, som han besökte igen i april, har utsatts för samma typ av ballistiska missil- och drönarattacker från Iran som Ryssland riktar mot Ukraina, sade han.

Ett av Moskvas mest kraftfulla vapen har varit den iranskkonstruerade lågkostnadsdrönaren Shahed-136 med lång räckvidd, samt den ryska vidareutvecklingen Geran. *Medan en Shahed-drönare kan kosta mellan 80 000 och 130 000 dollar säger Zelenskyj att den kan skjutas ned med system som kostar så lite som 10 000 dollar. Det är betydligt billigare än traditionella luftvärnsmissiler som kostar miljontals dollar.*

Nato-länder, som oroas över ryska drönarobservationer i flera europeiska städer, har lagt märke till detta.

Ukraina undertecknade i april två omfattande försvarssamarbetsavtal med europeiska allierade. Ett var med Norge, värt 8,6 miljarder dollar, som del av ett stödpaket på 28 miljarder dollar fram till 2030. Det andra var med Tyskland och omfattade ”olika typer av drönare, missiler, mjukvara och moderna försvarssystem”, värderat till 4,7 miljarder dollar.

När det gäller Gulfstaterna sade Zelenskyj att han hoppas på deras hjälp för att försvara Ukraina mot Ryssland.

Särskilt eftersom USA för närvarande har mindre militär utrustning tillgänglig att sälja till européer för att hjälpa Ukraina, då Washington förbrukar stora mängder resurser i Mellanöstern. När Trump fick frågan om omdirigering av vapen svarade han:– Vi gör det hela tiden. Ibland tar vi från ett ställe och använder det på ett annat.

– Vi skulle vilja att även Mellanösterns stater ger oss möjlighet att stärka oss själva, sade Zelenskyj nyligen till den franska tidningen *Le Monde*.

– De har vissa luftvärnsmissiler som vi har brist på. Det är sådant vi vill nå avtal om.

Att slå mot infrastrukturen

Ukraina har också dragit en viktig lärdom av Iran-konflikten att använda hemma: den kraftfulla effekten av att angripa en motståndares oljeexportanläggningar. Rysslands energiinfrastruktur är nu ett prioriterat mål med hjälp av ukrainsktillverkade långdistansdrönare. **Se resultat sid 29**

Enligt Zelenskyj lider Ryssland av ”kritiska” förluster på miljardbelopp inom energisektorn trots den senaste tidens uppgång i globala oljepriser. Data över råoljeexport tyder på att högre priser och lättade amerikanska sanktioner mot länder som köper rysk olja ökade Rysslands inkomster till 2,3 gånger nivåerna från december–februari under den tredje veckan av Iran-kriget.

Men under den fjärde veckan minskade ukrainska drönerattacker mot energiinfrastruktur Rysslands intäkter med en miljard dollar och uttraderade omkring två tredjedelar av föregående veckas vinster.

En annan positiv effekt för Ukraina av Iran-krigets följder var att landet förra veckan slutligen fick grönt ljus för ett EU-stött lån på 90 miljarder euro som Kiev sade sig akut behöva för att köpa och producera militär utrustning under det kommande året.

Lånet hade blockerats i månader av EU-landet Ungerns dåvarande pro-ryska premiärminister. Men Ungern har nu en ny ledare som är betydligt mindre Rysslandsvänlig, efter Viktor Orbáns tydliga valförlust förra månaden.

Orbán är en nära vän och beundrare av Trump. Det hjälpte honom inte i valet. Väljare sade att de var arga över Iran-kriget som drivit upp energikostnaderna. Det bidrog till Orbáns fall och gjorde att EU-lånet till Ukraina till slut kunde frigöras.

Med dessa ”vinster” i ryggen – samt Ukrainas påstående att landet konsekvent dödar fler fiendesoldater varje månad än de 30 000 soldater Ryssland enligt uppgifter rekryterar under samma tid – känner sig Zelenskyj inte längre i underläge och kan vara i en bättre position för att driva fram ett fredsavtal med Ryssland.

Känslan av brådska i Ukraina har funnits länge. Människor är trötta och lider. Att rekrytera nya soldater har länge varit en allvarlig utmaning, och de som befinner sig vid fronten är desperata efter att få komma hem.

Brist på respekt?

Så hur går det då med förhandlingarna om en hållbar vapenvila? De lyftes fram högljutt av Trump administrationen före jul.

Innan Trump återvaldes sade han upprepade gånger att han skulle få slut på våldet i Ukraina inom 24 timmar. Nu när han sitter i Vita huset har verkligheten inte levt upp till löftena.

En viktig ledtråd är att följa rörelserna hos Trumps utsedda fredssändebud: svärsonen Jared Kushner och den tidigare fastighetsmagnaten Steve Witkoff. En resa till Kiev har skjutits upp flera gånger. I stället är de upptagna med Mellanöstern.

Zelenskyj har sagt att han betraktar deras frånvaro som ”respektlös”. Han säger att fredsdiskussioner pågår på ”teknisk” nivå men fruktar att inga verkliga framsteg kommer att ske förrän Iran-konflikten är över. Och ingen vet när det blir.

Det är värt att notera att Kushner och Witkoff aldrig besökt Kiev i officiellt. De reste däremot till Moskva sent förra året när vapenvila förhandlingarna tog fart, och igen i januari. Witkoff har varit i Moskva åtta gånger och har tidigare gjort mycket affärer i Ryssland privat. Han har träffat Putin vid flera tillfällen.

Trump administrationen har förnekat att den skulle vara partisk till Rysslands fördel.

Ukraina och andra europeiska länder reagerade starkt på USA:s nationella säkerhetsstrategi, publicerad i slutet av förra året. Där beskrivs Ryssland märkbart nog inte som ett säkerhetshot, vilket står i direkt kontrast till hur Washingtons europeiska Nato-allierade ser på Moskva.

Strategin understryker vikten av att avsluta kriget i Ukraina, men fokus ligger inte på en hållbar fred för Kiev. I stället handlar målet om att säkerställa ”strategisk stabilitet” och möjliggöra ett potentiellt partnerskap med Ryssland för att frigöra resurser till andra amerikanska prioriteringar.

Dessa attityder gläder Kreml. Talespersonen Dmitrij Peskov sade vid publiceringen att strategin i stor utsträckning överensstämde med Moskvas synsätt.

Under Trump har USA misslyckats med att införa eller upprätthålla hårda ekonomiska sanktioner mot Ryssland som verkligen skulle kunna förändra situationen och tvinga Kreml till förhandlingsbordet utan krav som är omöjliga för Kiev eller dess europeiska stödtrupper att acceptera.

Dessutom har amerikanskt militärt och ekonomiskt stöd till Ukraina i princip torkat ut. Europeiska länder har i stället köpt amerikansk militär utrustning för att skicka vidare till Kiev. Men även den försörjningen är nu hotad på grund av Iran-konflikten.

Fredsutsikter

När det gäller att få Ryssland att tala om fred säger den traditionella uppfattningen att USA är den enda makt som kan få Moskva att röra sig.

Putin visar inga tecken på att vilja avsluta kriget av egen vilja inom överskådlig framtid.

Tvärtom. Medan världens uppmärksamhet riktats mot kriget mot Iran har Moskva intensifierat attackerna mot ukrainska civila och civil infrastruktur. Åsikterna går isär om detta är ett sista våldsamt utspel innan Putin går till förhandlingsbordet eller ett tecken på fortsatt kompromisslös beslutsamhet. På EU:s högkvarter i Bryssel tror de flesta på det senare.

Rysslands ekonomi kan vara pressad av internationella sanktioner men den är inte krossad och landet är nu helt inställt på krigsekonomi. Att ställa om från detta blir inte lätt, vilket gör att europeiska länder oroar sig för att Ryssland snabbt kan försöka destabilisera andra delar av Europa även om fred nås i Ukraina – inklusive genom att rikta sig mot ett Nato-land. Nederländerna, Tyskland och Nato självt har beskrivit det som möjligt, till och med sannolikt.

Och så finns Putins stolthet och ambition. Kommer han – kan han – verkligen erkänna nederlag i Ukraina? **Det tror jag personligen aldrig.**

– Om Ryssland hade en rationell regering skulle det avsluta kriget, sade Luke Cooper vid London School of Economics.

– Ekonomin står still eller är på väg in i recession. Ryssland skickar enorma mängder män i döden som kunde ha arbetat, den civila ekonomin lider under krigsekonomin och vad har Ryssland uppnått? En liten bit ukrainskt territorium. En vapenvila borde rimligen vara fördelaktig, särskilt om den inkluderar lättade sanktioner. Men Putin tänker inte så. Allt handlar om en enda persons beslut, med imperialistiska ambitioner, som styr ett auktoritärt system.

Ukrainas skepsis

Medan Kiev fortfarande väntar på amerikanskt engagemang är många ukrainska tjänstemän privat skeptiska till att USA under Trump någonsin kommer att göra det som krävs för att säkra fred – eller ens, i händelse av vapenvila, erbjuda de järnhårda säkerhetsgarantier som Ukraina vill ha för att försäkra sig om att Ryssland inte bara återkommer senare.

Mark Cancian vid Center for Strategic and International Studies sade:– Det är svårt att föreställa sig säkerhetsgarantier som ukrainarna skulle anse tillräckligt tillförlitliga för att skriva under ett fredsavtal, och som Ryssland, USA och européerna samtidigt skulle acceptera.

”Det finns ingen tid att förlora” för Europas ledare, som i stor utsträckning anser att det skulle vara farligt för Europas säkerhet om Ryssland till slut uppfattades som segrare i Ukraina, enligt Tom Keatinge vid Royal United Services Institute.

Trots kriget i Mellanöstern säger Keatinge att Trump, känd för sin brist på tålmod, när som helst kan tappa fokus på Iran om ett avtal med Teheran fortsätter vara komplicerat.

Han kan då snabbt återvända till frågan om Ryssland och Ukraina. Därför, menar Keatinge, måste européerna agera mycket mer beslutsamt i Ukraina nu än de hittills gjort.

Trots alla tal, alla besök i Kiev och alla pengar som lagts på vapen till Ukraina har kritiker länge anklagat Europas ledare för att ”hantera” kriget snarare än att aggressivt driva fram fred för Ukraina. Trots allt detta väntar européerna fortfarande på amerikanerna när det gäller verkligt hårda ekonomiska sanktioner, säger Keatinge.

Bryssel arbetar nu med sitt tjugoförsta sanktionspaket mot Ryssland. Men vad händer med de 210 miljarder euro i frysta ryska centralbankstillgångar som EU har inom sitt område, främst i Belgien? EU-ledarna har tvekat att använda pengarna till Ukraina med hänvisning till juridiska och reputationsmässiga risker och skapade därför i stället lånet på 90 miljarder euro, garanterat av europeiska skattebetalare.

Europas ledare är uppriktiga i sin vilja att få slut på lidandet i Ukraina och skapa en rättvis och hållbar fred vid Europas gränser. Men det är också sant att en vapenvila skulle tvinga fram obekväma beslut. Färre länder än man gärna erkänner stöder ett snabbspår för ukrainskt EU-medlemskap. Och när det gäller den så kallade ”Coalition of the Willing”, ledd av Frankrike och Storbritannien, som lovat fungera som en ”trygghetsstyrka” i Ukraina om striderna upphör – vilka länder skulle egentligen skicka soldater på marken, och hur länge? Särskilt utan amerikanskt flygstöd.

Förra veckan kallade Trump det han beskrev som hatet mellan Putin och Zelenskyj för ”löjligt”. Washington har verkat avfärda Ukrainas försäljning av drönarteknik i Gulfregionen och har inte heller offentligt nappat på Zelenskyjs erbjudande att dela Ukrainas drönarkunskap med USA.

Sammanfattning

Artikeln beskriver hur kriget mellan Iran och Israel oväntat har stärkt Ukrainas position både militärt och diplomatiskt. Ukrainas president Volodymyr Zelenskyj har använt konflikten för att visa upp Ukrainas avancerade drönarteknik och erfarenheter från kriget mot Ryssland. Ukraina har ingått samarbeten med Gulfstater som Saudiarabien, Qatar och Förenade Arabemiraten för att dela drönarteknologi och försvarskunskap.

Samtidigt har konflikten först gynnat Ryssland ekonomiskt genom högre oljepriser och lättade amerikanska undantag för köp av rysk olja. Men Ukraina har svarat genom att attackera rysk energiinfrastruktur med långdistansdrönare, vilket orsakat stora ekonomiska förluster för Moskva.

Artikeln tar också upp hur Ukraina fått starkt stöd från Europa, bland annat genom stora försvarsavtal med Norge och Tyskland samt ett EU-lån på 90 miljarder euro efter att Ungerns tidigare Rysslandsvänliga ledning förlorat makten.

Trots detta är framtiden för fredsförhandlingar osäker. Donald Trump har sagt att en lösning kan nås snabbt, men konkreta framsteg saknas. Ukrainas ledning är skeptisk till om USA verkligen kommer att ge tillräckliga säkerhetsgarantier eller sätta hårdare press på Ryssland. Samtidigt fortsätter Vladimir Putin kriget och visar inga tydliga tecken på att vilja avsluta det.

Slutsatsen är att Ukraina försöker använda den globala krisen till sin fördel för att stärka sin militära och diplomatiska position inför eventuella framtida fredsförhandlingar, medan Europas och USA:s vilja att verkligen pressa Ryssland fortfarande ifrågasätts.

Rysk Shahed drönare skjuts ner

Artikel 2

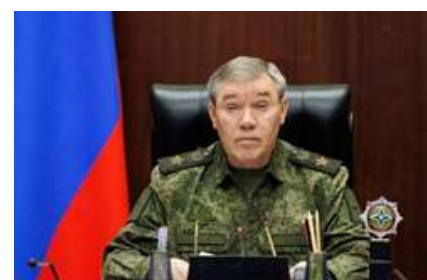
Ryssland skickar snabbt fyra regementen och 162 batterier för att försvara Moskva och Krasnodar mot ukrainska drönare.

MARIA TRIL
08/05/2026

Ryssland sätter in ytterligare fyra regementen, 24 bataljoner och 162 batterier för att bekämpa ukrainska attackdrönare och förstärker det skiktade luftförsvaret kring Moskva och Krasnodar kraj, enligt ukrainsk militär underrättelsetjänst.

Ukrainas överbefälhavare Oleksandr Syrskyj rapporterade bedömningen på Telegram efter sitt månatliga möte om utvecklingen av styrkor för obemannade system.

Rysslands generalstabschef,
Armégeneral Valery Gerasimov

– I praktiken bygger ryssarna ut sina styrkor för drönare och robotar genom att kopiera ukrainska lösningar – tekniska, taktiska och organisatoriska. Detsamma gäller användningen av elektroniska krigföringssystem i gränsregionerna, sade Syrskyj.

Ryska produktionsmål

Enligt underrättelsegenomgången planerar Ryssland att producera 7,3 miljoner FPV-drönare och 7,8 miljoner stridspetsar för olika typer av drönare under 2026. Den ryska armén ökar också leveranserna av attackdrönare med turbojetmotorer till sina förband, sade Syrskyj.

– Vi ser detta, analyserar det och tar hänsyn till det i vår egen planering, sade han.

Bakgrund: drönarattacker mot Jaroslavl, Moskva och Rostov

Explosioner skakade den ryska staden Jaroslavl den 8 maj och orsakade brand i oljeraffinaderiet Jaroslavl. Moskva och Rostov attackerades samma natt, och skador rapporterades från fyra platser i Rostov oblast medan två flygplatser tillfälligt stängdes i den ryska huvudstaden, enligt övervakningskanalerna Exilenova och ASTRA, ryska tjänstemän på Telegram samt den statliga nyhetsbyrån RIA Novosti.

Moskva: flygplatsstängningar och nedskjutna drönare

De första drönarna upptäcktes kvällen den 7 maj, enligt övervakningskanaler. Rysslands luftfartsmyndighet meddelade därefter restriktioner för flygtrafiken vid Moskvas flygplatser

Vnukovo och Domodedovo, varefter Moskvas borgmästare Sergej Sobjanin rapporterade att drönare hade skjutits ned. På morgonen sade Sobjanin att 26 drönare hade skjutits ned under natten på väg mot den ryska huvudstaden.

Jaroslavl: brand i oljeraffinaderi

Övervakningskanaler rapporterade också explosioner i Jaroslavl där raffinaderiet Yaroslavl enligt preliminära uppgifter träffades och en brand bröt ut på området. Videor som spridits på nätet visar rök som stiger över anläggningen.

Rostov: fabrik träffad, vrakdelar skadade fyra platser

I Rostov rapporteras fabriken Agropromzapchast ha utsatts för en möjlig missilattack. Lokala invånare beskrev flera explosioner följda av en omfattande brand. Rostov oblast guvernör Jurij Sljusar skrev senare på Telegram att regionen hade ”slagit tillbaka en attack med drönare och missiler”.

Rysslands försvarsministerium hävdade att totalt 264 drönare hade skjutits ned över ryska regioner. Som vanligt uppgav de ryska myndigheterna inte hur många drönare som inte stoppades.

Bakgrund: konkurrerande vapenviloförklaringar

President Volodymyr Zelenskyj meddelade den 4 maj att Ukraina skulle följa ett ”tystnadsregim” från klockan 00.00 den 6 maj. Ryssland svarade inte och fortsatte stridsoperationer och beskjutning av Ukraina, varefter Zelenskyj sade att Ryssland hade saboterat vapenvilan och lovade att agera på motsvarande sätt.

Tidigare samma dag tillkännagav Rysslands försvarsministerium ensidigt en ”vapenvila” för den 8–9 maj i samband med segerdagsparaden den 9 maj i Moskva. Ryssland hotade att genomföra ett massivt missilanfall mot centrala Kyiv om paraden skulle ”störas”.

Vid det åttonde toppmötet för Europeiska politiska gemenskapen i Jerevan den 4 maj sade Zelenskyj också att Rysslands parad den 9 maj i Moskva för första gången på många år skulle hållas utan militär utrustning och förutspådde att ukrainska drönare kunde dyka upp över staden under evenemanget.

– Ryssland har tillkännagivit en parad den nionde maj, men det kommer inte att finnas någon militär utrustning vid denna parad. Det blir första gången på många, många år som de inte har råd att visa upp vapen där. Och ukrainska drönare kan också flyga över paraden. Det visar att de inte längre är lika starka som tidigare, sade Zelenskyj.

Sammanfattning

Ryssland förstärker sitt luftförsvar mot ukrainska drönarattacker genom att sätta in fyra nya regementen, 24 bataljoner och 162 luftvärnsbatterier för att skydda Moskva och Krasnodarområdet. Enligt Ukrainas överbefälhavare Oleksandr Syrskyj försöker Ryssland kopiera Ukrainas framgångsrika drönarstrategier och utvecklar snabbt sina egna drönarstyrkor och elektroniska krigföringssystem.

Info-Brev 28

Lars Navander

Ryssland planerar samtidigt att massproducera miljontals FPV-drönare och stridsspetsar under 2026 samt öka användningen av attackdrönare med jetmotorer.

Artikeln beskriver också flera ukrainska drönarattacker inne i Ryssland, bland annat mot ett oljeraffinaderi i Jaroslavl och mål i Moskva och Rostov. Ryska myndigheter uppger att hundratals drönare sköts ned, men skador och bränder rapporterades ändå.

Samtidigt råder fortsatt osäkerhet kring vapenvila mellan Ryssland och Ukraina. Volodymyr Zelenskyj anklagar Ryssland för att bryta löften om vapenvila, medan Moskva och Kiev fortsätter att använda både militära hot och symboliska utspel inför Rysslands segerdagsfirande den 9 maj.

Artikel 3

Ukraina sätter nya globala standarder inom drönarkrigföring, konstaterar Kiev Security Forum

Av Taisiia Vivdych

Ukrainsk SKYRIPER-15-O FPV drönare med laddning och fiberstyrning

Ukraina har infört sina egna regler för drönarkrigföring mot Ryssland och leder världen inom området, vilket återigen bekräftades vid det 18:e Kiev Security Forum.

Offentliga erkännanden från rysk sida om effektiviteten hos Ukrainas obemannade flygsystem blir allt vanligare – både vid fronten och långt bakom linjerna. Det handlar inte bara om mängden attacker, utan om den systematiska precisionen och den snabba anpassningsförmågan som kännetecknar Ukrainas drönarlösningar i modern krigföring.

Vid det årliga Kiev Security Forum betonade chefen för Ukrainas presidentkansli och tidigare chef för Ukrainas militära underrättelsetjänst, generallöjtnant Kyrylo Budanov, att sådana erkännanden från fienden väger tungt.

– Ett nytt teknologiskt språng behövs – särskilt inom artificiell intelligens och nya signalöverföringsteknologier. Med det som finns idag tror jag att både vi och ryssarna i princip har nått vårt tak. Därifrån är bara kvantitativ tillväxt möjlig, och det kommer inte att lösa problemet, sade Budanov.

Han menade att Ukraina i praktiken har tvingat Ryssland att spela efter ukrainska regler inom drönar system. Samtidigt utvecklas drönarkriget ständigt, och varje teknologiskt övertag blir snabbt tillfälligt.

För bara några år sedan var de iranska Shahed-136-drönarna ett allvarligt hot mot Ukraina. I dag har slagfältet blivit betydligt mer avancerat med massanvändning av FPV-drönare, digitala kommunikationskanaler, **LTE**-lösningar och fiberoptiska styrsystem. Därför behövs ett nytt tekniskt genombrott för att undvika att effektiviteten hos drönaroperationer börjar minska snabbt.

LTE står för Long Term Evolution och är en standard för trådlös mobil kommunikation — ofta kallad 4G.

Den främsta orsaken till minskad effektivitet är den omfattande användningen av elektronisk krigsföring. Där FPV-drönare tidigare kunde operera relativt stabilt måste operatörer nu ständigt byta frekvenser, kommunikationstyper och kontrollmetoder. Samtidigt utvecklas allt fler specialiserade drönare för att skjuta ned andra drönare.

Ukrainska företag svarar på dessa utmaningar genom att utveckla både nya obemannade system och motmedel mot fiendens drönare. Konflikten handlar allt mer om teknologisk kapacitet och förmågan att snabbt införa nya lösningar.

Ett prioriterat område är fiberoptiska drönare som är nästan immuna mot traditionell elektronisk störning. Ett exempel är systemet SKYRIPER 15-O från det ukrainska företaget TAF Industries. Drönaren använder fysisk fiberoptisk kabel för styrning och videoöverföring i stället för radiosignal, vilket gör den mycket svår att störa. Systemet har en räckvidd på upp till 30 kilometer och fungerar även i områden med intensiv elektronisk krigsföring.

Nackdelen är kostnaden. Priserna på fiberoptik har fyrdubblats på grund av efterfrågan, vilket gör systemen dyra att producera. Därför undersöker ukrainska tillverkare även andra lösningar för skyddad kommunikation.

En sådan lösning är Herelink – ett digitalt kommunikationssystem från Cube Pilot som kombinerar drönarkontroll, telemetri och HD-video. Systemet är svårt att upptäcka och störa och kan användas i områden med aktiv elektronisk krigsföring.

Ett annat område är LTE-baserade lösningar där drönare kopplas till digital infrastruktur via internet i stället för traditionell radiokontroll. Det gör att drönarna kan operera på längre avstånd med mindre risk att förlora kontrollen.

Samtidigt växer användningen av avlyssningsdrönare fram som en egen kategori. Där FPV-drönare tidigare främst användes mot fordon och personal utvecklas nu allt fler system specifikt för att bekämpa andra drönare. Exempel är OCTOPUS-100 och TAF KOLIBRI-I10.
Se bilder nästa sida.

Artikeln framhåller att dessa teknologier kan ge Ukraina möjlighet att besegra en större men mindre flexibel motståndare som Ryssland. Det som verkade omöjligt 2022 håller nu gradvis på att formas till Ukrainas framtida seger – genom soldaternas insatser, den ukrainska industrins innovationsförmåga, statliga satsningar och samarbete med internationella partner.

Natos representant i Europa, generalmajor Constantin-Adrian Ciolponea, sade att ukrainarna visat att man genom drönare kan skapa lokala och tillfälliga övertag mot en större motståndare och därmed uppnå taktiska och operativa mål. Han förutspådde också att världen inom fem till tio år kommer att möta en våg av robotiserade och autonoma system integrerade med traditionella styrkor.

Slutsatsen i artikeln är att drönarkriget nu gått in i en permanent teknologisk kapplöpning där snabb anpassning är viktigare än själva mängden drönare. Ukrainas långa erfarenhet av verklig strid mot Ryssland ger landet ett försprång som inga allierade kan återskapa genom övningar.

OCTOPUS-100 (högra bilden)

är en avlyssningsdrönare som visat sig effektiv mot kamikazedrönare och andra luftmål. Den kan flyga snabbare än 300 km/h och nå höjder på upp till 4 500 meter. Syftet är att skapa ett billigt alternativ till dyra luftvärnsmissiler.

TAF KOLIBRI-I10 (vänstra bilden)

är en högfartsdrönare utvecklad för att bekämpa spanings- och attackdrönare. Den är motståndskraftig mot elektronisk krigföring och använder skyddade kommunikationskanaler.

Sammanfattning

Artikeln beskriver hur Ukraina har blivit världsledande inom drönarkrigföring och satt nya standarder för modern krigsteknik. Vid Kiev Security Forum framhöll ukrainska och Nato-företrädare att Ukraina lyckats skapa ett teknologiskt övertag mot Ryssland genom snabb innovation och anpassning.

Kyrylo Budanov sade att både Ukraina och Ryssland nu närmar sig gränsen för dagens drönarteknik och att nästa stora steg måste komma inom artificiell intelligens och nya kommunikationssystem.

Artikeln förklarar att drönarkriget utvecklats snabbt: från enklare FPV-drönare till avancerade system med fiberoptisk styrning, LTE-kommunikation och drönare som är byggda för att skjuta ned andra drönare. Ukrainska företag utvecklar samtidigt både attackdrönare och system för att motverka elektronisk krigföring.

Särskilt viktiga är nya fiberoptiska drönare som är nästan omöjliga att störa elektroniskt, samt avlyssningsdrönare som OCTOPUS-100 och TAF KOLIBRI-I10, utvecklade för att bekämpa andra drönare till lägre kostnad än traditionellt luftvärn.

Nato bedömer att Ukrainas erfarenheter nu påverkar framtidens militära doktriner och att robotiserade och autonoma system kommer dominera framtida krigföring inom 5–10 år. Huvudbudskapet är att Ukraina genom teknologisk innovation, snabb anpassning och praktisk krigserfarenhet lyckats skapa ett kvalitativt övertag mot en större rysk militärmakt.

Artikel 4

Kraven på infanteristen i ”Dödszonen”

Direkt från fronten genom
Aleks Jatsoun, Ordförande
Blågula Styrkorna

Det moderna infanteriet är överlevnadens högre matematik. Dagens stridsfält diktar nya och betydligt hårdare villkor, där kampen om varje ställning pågår varje sekund under total dominans av drönare.

På grund av avsaknaden i ”dödszonen” av ett enhetligt befäst försvarssystem för förbanden – där infanterister i grupper om två–tre soldater sitter isolerade i sina hålor ”Rävgryt” med hundratals, ibland tusentals meter mellan hålorna – har varje infanteriställning blivit ett litet autonomt försvarsområde. Personal blir ofta kvar i fullständig isolering under lång tid.

Kontakten sker endast via radionät (mer sällan via Starlink), logistiken fungerar nästan enbart genom luften (mer sällan med markdrönare). Möjligheten att evakuera sårade eller genomföra rotationer uppstår bara under extremt dåligt väder, när drönarna inte kan flyga.

Under sådana förhållanden blir infanteristen ett autonomt stridssystem. Han är själv sin signalist, sin egen EW-specialist och sin egen sjukvårdare. Eran av universalsoldater har börjat. Därför är det dags att överge det sovjetiska arvet med bemanning, där infanteriet betraktades som ett billigt massvapen och man skickade dit dem som ”inte passade någon annanstans”.

Vi har vant oss vid att se infanteriet som ”krigets grovarbetare”. Men dagens förhållanden vid frontlinjen har förändrats så drastiskt att de gamla urvalsmetoderna blivit direkt kriminella.

Den moderna principen för fördelning av mobiliserade ser ut så att specialförband, gränstrupper, luftlandsättningsstyrkor, stormförband, tekniska vapenslag och elitförband först väljer ut de bästa för sig själva. Först därefter hamnar de som blir över i infanteriet. Och det är oftast människor med låg motivation, svag hälsa eller låg intellektuell nivå.

Konsekvenserna blir att en soldat i stridsställning ofta inte ens klarar av att ta hand om sig själv – än mindre sina kamraters öde. När andra människors överlevnad efter svåra skador beror på en enda soldats handlingar blir denna ”restfördelningsprincip” en dödsdom.

Kraven på dagens infanterist är högre än vad som tidigare ställdes på många ”elitförband”: hantera digital kommunikation, elektronisk krigföring och antidrönare är redan grundläggande färdigheter, inte längre någon lyx. Förmåga att ge sjukvård åt sig själv och sina kamrater under förhållanden där evakuering kan vara omöjlig i timmar eller veckor.

Förmåga att gräva ner sig korrekt, kamouflera sig mot termisk spaning och överleva under konstant press. Att ständigt förbättra eller återställa sin stridsställning utifrån egna kunskaper och färdigheter. Förmåga att fatta självständiga beslut när kommunikationen brutits och situationen förändras från minut till minut utan en kvalificerad chef i närheten.

Vi måste förändra paradigmet. Infanteriet är krigets fundament. Om detta fundament består av människor som inte kan lära sig eller organisera sig själva kommer hela arméns konstruktion att falla samman.

Det moderna stridsfältet kräver en intellektuell – och dessutom motiverad – infanterist. Det är på hans axlar frontlinjen vilar, och den kan idag inte hållas med ”massa”, utan endast genom professionalism och uthållighet. Hur mycket man än talar om att ”markdrönare kommer ersätta människan” är det fortfarande mycket långt från verkligheten.

Infanteriet är arméns rötter, som bär upp hela trädet. Och om dessa rötter består av människor som inte kan ta hand om sig själva kommer de inte kunna bära tyngden av det moderna kriget.

Vi behöver ett filter redan vid inskrivningen – ett filter som sorterar bort svaghet och lämnar kvar professionalism. För en ”människa med ett gevär” överlever idag inte ens ett dygn på det moderna stridsfältet.

Därför behövs en reform där just infanteriet blir eliten – med alla konsekvenser som följer av det.”

Sammanfattning

Texten argumenterar för att det moderna stridsfältet, präglad av drönare och teknisk övervakning, har gjort infanteristen till en isolerad och självständig ”universalsoldat” som måste klara kommunikation, elektronisk krigföring, sjukvård och överlevnad på egen hand.

Författaren menar att dagens system ofta placerar de minst lämpade i infanteriet efter att elitförbanden valt först, vilket leder till låg kompetens och hög risk i en miljö där varje soldats agerande kan vara avgörande för överlevnad. Detta beskrivs som en farlig restprincip från ett äldre militärt tänkande.

Slutsatsen är att infanteriet måste omvärderas och göras till en elitfunktion med högre krav på intelligens, motivation och tekniska färdigheter, eftersom moderna krig inte längre kan vinnas med massarméer utan kräver högkvalificerade soldater på varje position.

Artikel 5

Ukrainska militären erbjuder NATO lärdomar

Eurasia Daily Monitor • Ukraina
2026-04-28 NATO Taras Kuzio

- *Rysslands krig mot Ukraina har visat hur drönare omformar krigföringen. Stridsfält mättade med drönare försvårar medicinsk evakuering och vård, vilket tvingar fram användning av markdrönare för logistik, evakuering av skadade och stöd vid fronten under ständiga luftburna hot.*
- *Ukrainas drönarindustri har vuxit snabbt och producerar FPV-drönare , attackdrönare, interceptor-drönare och AI-baserade system i stor skala. Kiev föredrar snabbt producerade lågkostnadsdrönare framför dyra system som tar lång tid att utveckla. Massproduktion och snabb ersättning är avgörande i ett utnötningskrig.*
- *Artilleri är fortfarande användbart i Ukraina, medan stridsvagnar och pansarfordon blir allt mer sårbara för attacker från billiga drönare. Dyra västerländska system presterar ofta sämre än billigare ukrainska alternativ.*

Rysslands krig mot Ukraina visar hur ny teknik förändrar modern krigföring. I mars skrev Ukrainas ambassadör i Storbritannien, Valerii Zaluzhnyi, i *The Telegraph* att USA och andra medlemsländer i NATO behöver förbereda sig bättre för drönarkrigföring. I juni 2024 skapade Ukraina den första försvarsgrenen inom sina väpnade styrkor som är särskilt inriktad på drönare: ”de obemannade systemstyrkorna”.

Drönarkrigföring leder till fler dödliga förluster och färre sårade soldater. För att NATO ska kunna förbereda sig för ett framtida krig är det avgörande att utöka och anpassa sjukvårdstjänsterna. *Evakuering av sårade blir svårare när himlen är fylld av drönare, vilket utsätter sjukvårdspersonal för större risker.* Därför använder ukrainarna markdrönare för evakueringar. Ukrainas markdrönare får allt större betydelse och genomför omkring 7 000 uppdrag varje månad, främst logistik och evakuering av sårade.

Cirka 200 ukrainska företag producerar markdrönare, och 162 modeller finns tillgängliga för ukrainska förband via online plattformen Brave 1.

Ukrainas första drönare byggdes av civila, bland annat volontärgruppen Aerorozvidka, som använde hobbydrönare. I februari 2023 började de tillverka FPV-drönare utrustade med granater. Samtidigt började Ukraina använda stridsdrönare för att jaga iranska Shahed-drönare. Ukraina producerar sannolikt fler drönare på ett år än alla NATO-länder tillsammans. Mindre attackdrönare används för att attackera infanteri, lägga minor och utföra logistiska uppgifter, medan tyngre attackdrönare bär större last och används mot tung militär utrustning och befästningar. Nya, lättare interceptor-drönare tillverkas nu med kompositmaterial. Exempelvis väger modellen Shvidun endast cirka åtta kilo, kan flyga på låg höjd, nå hastigheter upp till 250 kilometer i timmen och har en räckvidd på cirka 80 kilometer.

Ukraina producerar fler attackdrönare än Ryssland, och många av dem är mer motståndskraftiga mot elektronisk krigföring. Sedan december 2025 har Ukraina dödat fler ryska soldater än Ryssland lyckas rekrytera. Enligt vissa ukrainska källor uppgick de ryska förlusterna under 2025 till mellan 120 och 160 soldater per ny ockuperad kvadratkilometer, och under 2026 har siffran fördubblats. Ukraina avfyrar omkring 1 000 medel- och långdistansdrönare varje dag.

Integrationen av artificiell intelligens i ukrainska drönare har ökat träffsäkerheten från 30–50 procent i början av kriget till omkring 80 procent år 2026. Ukrainas försvarsministerium uppger att över 80 procent av de ryska målen förstörs med hjälp av drönare. Det franska företaget ATREYD har skickat sitt system Drone Wall System 1 (DWS-1) till Ukraina för tester. Systemet skapar ett slags ”minfält” av små drönare som, efter radardetektering, lyfter och bildar en luftbarriär för att stoppa inkommande drönare och glidbomber. En operatör kan styra 100 små drönare.

Ukraina är också ledande inom utveckling och tillverkning av interceptor-drönare. Den billigaste modellen kostar endast omkring 1 200 dollar. Nästa steg är utvecklingen av svärmar av interceptor-drönare som ska skydda mot massiva ryska luftangrepp. Svärmteknik gör det möjligt för en enda operatör att styra flera drönare samtidigt, där drönarna kommunicerar med varandra under flygning och själva hittar målet i slutskedet. Upp till tolv ukrainska företag utvecklar nu sådan teknik, som väntas gå i produktion före årets slut. I september 2025 lanserade det ukrainska företaget Swarmer ett system där en soldat styrde tre drönare samtidigt: en spaningsdrönare och två bombdrönare, med planer på att utöka till 25 drönare. Företaget The Fourth Law utvecklar integrationen mellan AI och drönarsvärmar.

Utvecklingen av ukrainsk militär utrustning har beskrivits som Ukrainas ”gör-det-själv-försvar”. Ukrainarna lärde sig snabbt att använda och reparera västerländska vapensystem. När reservdelar saknades anpassade soldaterna sig kreativt. I ett fall använde man Pringles-rör fyllda med sprängämnen istället för metallrör och släppte dem över ryska styrkor. Pansarvärnsminor används som hjul på markdrönare som exploderar när de kör in i ryska skyttegravar. Västerländska och före detta sovjetiska stridsflygplan har modifierats för att bära franska glidbomber och användas mot ryska drönare och robotar. En ukrainsk pilot i ett F-16-plan sköt ner sex ryska kryssningsrobotar under ett enda uppdrag.

Ukrainska specialförband var också först med att använda elektriska motorcyklar för snabba räder och reträtter. Våren 2022 attackerade specialstyrkor och drönaroperatörer från Aerorozvidka den 64 kilometer långa ryska konvoj som fastnat utanför Kiev genom att snabbt röra sig genom skogen och slå till mot fordonen.

Stridsvagnar, pansarterrängbilar och infanteristridsfordon har en begränsad roll i modern krigföring där drönare dominerar luftrummet. Stora försvarsbolag har hittills varit ovilliga att anpassa sina 1900-talsmodeller till 2000-talets verklighet. Ukraina blev pionjär inom att förstöra ryska stridsvagnar och pansarfordon värda hundratusentals dollar med drönare som kostar några hundra dollar, och att skjuta ner drönare värda 30 000–50 000 dollar med billiga interceptor-drönare för 1 000–3 000 dollar. Kriget mellan Ryssland och Ukraina är ett utnötningskrig snarare än ett snabbt manöverkrig, vilket gör billiga vapen avgörande. Många NATO-arméer bygger dock fortfarande på kombinerade manöverstyrkor och dyr militär utrustning.

Artilleri har fortsatt vara centralt i kriget tack vare räckvidd, eldkraft och förmåga att fungera i alla väderförhållanden. Samtidigt har effektiviteten förbättrats genom integration med drönarspaning och målsystem. Drönarkrigföringen har dock tvingat artilleriet att bli mer rörligt och svårare att upptäcka. Det är tveksamt om något NATO-land har tillräckliga lager av artillerigranater för ett långt utnötningskrig mot en jämnstark motståndare. Antalet artillerisystem i Europas största arméer har minskat kraftigt sedan kalla krigets slut. Den ukrainska haubitsen Bohdana utvecklades 2016 men började produceras i större skala först efter 2022. Dess franska, svenska och tyska motsvarigheter är två till fyra gånger dyrare än Bohdana och dessutom svårare att reparera och underhålla. Det GPS-styrda HIMARS-systemet var avgörande 2022–2023 men stördes senare ut av rysk elektronisk krigföring. Den tyska självgående haubitsen Panzerhaubitze 2000 är så tekniskt känslig att dess lämplighet för strid har ifrågasatts.

Tyskland och USA har beslutat att inte skicka långdistansrobotarna Taurus och Tomahawk till Ukraina. Varje Tomahawk kostar cirka två miljoner dollar, har en stridsspets på 450 kilo och en räckvidd på upp till 2 400 kilometer. Ukrainas motsvarighet, FP-5, uppges kosta mindre än 1,2 miljoner dollar och möjligen så lite som 500 000 dollar, samtidigt som den bär dubbelt så tung last och har liknande räckvidd. Den har använts för att slå mot ryska militärfabriker långt inne i Ryssland. Ukrainas FP-7 liknar det amerikanska ATACMS-systemet, medan FP-9, som fortfarande testas, väntas få en räckvidd som gör både Moskva och Sankt Petersburg nåbara.

Billig engångsutrustning har blivit avgörande för Ukrainas försvar. Massproduktion av system som snabbt kan ersättas bör prioriteras framför avancerad design och maximal kapacitet. F-35-stridsflygplanet tog 20 år att utveckla och bombplanet B-21 har varit under utveckling sedan 2010. Hangarfartyg tar omkring tio år att bygga. Upphandling och inköp måste därför snabbas upp, och fleråriga kontrakt bör ersätta årliga avtal.

Viss västerländsk militär utrustning som skickades till Ukraina fungerade dåligt på stridsfältet. Kanada skickade Armored Combat Support Vehicles (ACSV), men de visade sig vara för tunga, lätta att upptäcka och svåra att reparera.

Tysklands Leopard 2-stridsvagnar är sårbara för drönare och används ibland som artilleri istället för som stridsvagnar. Amerikanska Abrams M1A1-stridsvagnar visade sig också vara för tunga och hade begränsat skydd mot billiga ryska drönare. Dessutom stördes deras GPS-system av rysk elektronisk krigföring. Vid mitten av 2023 hade den ukrainska armén slutat använda Abrams-stridsvagnarna i större utsträckning.

NATO-länder och försvarsföretag kan testa sina prototyper på Ukrainas stridsfält, vilket har lett till fler gemensamma projekt mellan västerländska och ukrainska försvarsföretag. I december 2025 utsåg Swarmer Erik Prince till styrelseordförande. I juni 2022 meddelade Palantir Technologies att företaget skulle öppna ett kontor i Kiev och erbjuda data- och AI-programvara till Ukrainas försvarssektor. Palantir system använder AI för att analysera satellitbilder, öppna datakällor, drönarvideo och rapporter från befälhavare för att identifiera mål. Företagets drönare används också för att dokumentera krigsbrott och röja minor.

Rysslands krig mot Ukraina har tydligt visat hur mycket NATO måste förbereda sig för ett eventuellt framtida krig mot en jämnstark motståndare. Betydelsen av Ukrainas försvarsindustri och dess erfarenhet av att omvandla militären från 1900-talets till 2000-talets krigföring fortsätter att växa.

Sammanfattning

Rysslands krig mot Ukraina visar att drönare håller på att förändra modern krigföring i grunden. Ukraina har snabbt byggt upp en enorm drönarindustri som producerar billiga och snabbt ersättningsbara system i stor skala, istället för dyra och långsamt utvecklade vapensystem. Drönare används nu för spaning, attacker, logistik, evakuering av sårade och luftförsvar.

Kriget har också visat att traditionella system som stridsvagnar och pansarfordon blivit mycket sårbara mot billiga drönare, medan artilleri fortfarande spelar en central roll. Ukrainas framgång bygger mycket på innovation, improvisation och snabb anpassning av både västerländsk och egenutvecklad utrustning.

AI och drönarsvärmar blir allt viktigare. Ukrainas drönare har blivit betydligt mer träffsäkra tack vare artificiell intelligens, och landet utvecklar system där en operatör kan styra många drönare samtidigt.

Texten kritiserar samtidigt västerländska försvarssystem för att vara för dyra, långsamma att utveckla och ibland dåligt anpassade till dagens stridsfält. Flera avancerade västerländska vapensystem har haft problem i Ukraina, medan enklare och billigare ukrainska lösningar ofta fungerat bättre.

Slutsatsen är att NATO måste anpassa sig till en ny typ av krigföring där massproducerade lågkostnadsvapen, drönare, AI och snabb innovation är viktigare än traditionella tunga vapensystem.

Blågula Styrkorna är inte ensamma

Det kan vara värt att påminna oss svenskar om vilken beundransvärt och frivilligt ukrainskt insamlingsstöd som pågår på många håll i Sverige, centralt och lokalt.

Exempel på lokal stöd du på följande 2 sidor.

Blågula Styrkornas insamling känner du ju redan till.

Allt stöd bygger på Ukrainas begärda behov

Caps and Candles

Caps and Candles - C&C har varit verksamma sedan 2022 och stödjer aktivt det ukrainska försvaret genom att köpa in kringutrustning. Exempel är Starlink (Internet via satellit), kraftstationer, elverk, mörkerkikare, ballistiska västar, hjälmar, bilar och annat).

Verksamheten bedrivs som en ideell förening och består av ungefär 30 volontärer (bild till vänster) som dessutom arbetar på **C&C center** (bild till höger) med att sammanställa hygienkit, packa sjukvårdsmaterial, serva donerade elverk och knyta kamouflagenät etc.

Den 25/5 lanserar **C&C** sin nya insamlingskampanj: **Power of Freedom 2**. Målsättningen är att köpa in:

- Sex stycken kraftstationer (1 Kw)
- Två elverk från 2 Kw effekt och uppåt
- Två starlink-enheter
- En DJI Mavic 3-drönare..

Caps & Candles har även ytterligare en verksamhet som köper in FPV-drönardelar. Verksamheterna är separerade från varandra. Verksamheten med drönare stödjer olika frontförband.

Man skickar inte mottagna bidrag i form av pengar utan köper komponenter till drönare. Drönarna som sedan sätts ihop i Mälardalen är enklare FPV drönare. Batteri, sprängladdning och programmering sker nära/vid fronten. Drönarna kostar 3500 – 3700 kr.

Drönarna levereras direkt till en svensk drönaroperatör vid fronten (**Svensk var rätt nationalitet**). Han kvitterar mottagna drönare tillbaka genom TACK på video.

Leveranstakt är fn. 5-10 drönare per månad. *Behovet av era bidrag är stort.*

Stödet skiljer sig från **Blågula Styrkorna** som ju skickar pengar direkt till vår brigad (Svenskbrigaden) också efter brigadens behov

Bidrag må skickas till:

Caps & Candles

(Pengar till civilt stöd)

Swish 1232782159

Bankgiro 364-4192

Ange kod AL 39

Cap & Candles

(Pengar till drönardelar)

Swish 1232782159

Bankgiro 364-4192

Ange kod LM 47

Efter montering i Sverige skickas drönare till ett visst förband (svensk drönaroperatör)

Blågula Styrkorna

(Pengar till drönare)

Swish 1232332542

Bankgiro 784-1240

Pengar skickas till en ukrainsk kontaktperson som sedan beställer drönare efter 21.Mekbrigaden (Svenskbrigadens) behov

-----Se även information på Facebook-----

Slava Ukraini - Heroiam slava!

Artikel 6

Ryssland övar taktik längs NATO baltiska gränsen

Eurasia Daily Monitor • Baltikum
2026-05-08 NATO Anna J. Davis
Panorama

**”GRATTIS
LETTLAND”**

- *Drönare med ursprung i Ryssland tog sig in i lettiskt luftrum den 7 maj. Oavsett om drönarna var ryska eller ukrainska är hotet mot Baltikum en följd av Rysslands pågående krig mot Ukraina.*
- *Ryssland använder Baltikum som frontlinje mot NATO för att öva luftrumskränkningar och provokationer, samtidigt som man håller sig under tröskeln för öppen militär konfrontation.*
- *NATO förmåga att svara på upprepade tester i de baltiska staterna kommer att avgöra om Moskvas metoder sprids vidare inom NATO, vilket redan har skett genom ryska attacker och sabotage mot undervattensinfrastruktur som kablar.*

Den 7 maj tog sig flera drönare med ursprung i Ryssland in i lettiskt luftrum. En kraschade vid en oljelagringsanläggning, medan lettiska myndigheter fortsatte sökandet efter ytterligare en drönare som tros ha fallit i Rēzekne kommun. Lettiska försvarstjänstemän valde att inte skjuta ner drönarna av hänsyn till civil säkerhet och kritisk infrastruktur. Lettlands president och premiärminister sade att incidenterna är en konsekvens av Rysslands krig mot Ukraina, även om drönarnas exakta ursprung ännu inte har bekräftats.

De baltiska staterna utgör frontlinjen i NATO försvar. Moskva försöker testa och pressa NATO kapacitet längs denna front utan att utlösa ett tydligt militärt svar. Eftersom de baltiska staterna är NATO-medlemmar skulle ett klart militärt angrepp aktivera artikel 5, som fastslår att ett angrepp på en medlemsstat betraktas som ett angrepp på alla.

Drömarincidenten den 7 maj passar in i ett bredare mönster av aktivitet som har intensifierats sedan Ryssland inledde sin fullskaliga invasion av Ukraina.

NATO luftövervakningsuppdrag i Baltikum tvingades rycka ut tre gånger under en enda vecka för att identifiera och eskortera ryska militärflygplan nära baltiskt luftrum. Den 29 april avlyssnades två ryska SU-24-bombplan och ett TU-134-flygplan. Den 1 maj eskorterades ytterligare två ryska SU-24M-plan. I samtliga fall hade de ryska flygplanen antingen sina transpondrar avstängda, saknade färdplan eller höll inte radiokontakt med flygledningen. Det ryska försvarsministeriet beskrev flygningarna som rutinmässiga och förenliga med internationella regler.

De återkommande incidenterna speglar ett medvetet ryskt mönster av press mot NATO frontlinje. Moskva ser Baltikum som ett viktigt stridsfält i den bredare konflikten med Europeiska unionen och NATO, en konflikt som vuxit fram ur kriget mot Ukraina. Ryssland betraktar dessutom Östersjön som ”en potentiell militär operationszon”.

NATO luftförsvar är sårbart oavsett om drönarna är ryska och används mot Ukraina eller ukrainska och används mot Ryssland. I mars kraschade drönare med ursprung i Ryssland inom alla tre baltiska staternas territorier, inklusive en som träffade en kraftstation i Estland. Under julperioden 2025 eskorterade polskt luftförsvar bort ett ryskt spaningsflygplan från internationellt vatten i Östersjön. Litauens regering har erkänt att militära incidenter längs NATO gräns blir allt vanligare till följd av Rysslands krig mot Ukraina.

Att öva sådan taktik i Baltikum innan de används på andra håll innebär ett verkligt hot även mot NATO-medlemmar bortom frontlinjen. Den 9 april meddelade brittiska och norska myndigheter att de hade stoppat en rysk militär operation som syftade till att kartlägga fiberoptiska undervattenskablar i Nordatlanten. Under operationen opererade en rysk attackubåt i och omkring brittiska vatten medan andra specialfartyg genomförde misstänkt aktivitet nära kritisk undervattensinfrastruktur.

Ryssland har testat denna typ av taktik i Östersjön och Arktis sedan åtminstone 2021. I januari 2025 beslagtogs det ryskbemannade lastfartyget Silver Dania av norska myndigheter misstänkt för sabotage efter skador på en fiberoptisk kabel mellan Gotland och Ventspils i Lettland. Ryssland och Kina verkar dessutom samarbeta kring sabotage mot undervattensinfrastruktur. I oktober 2023 rapporterades skador på flera stora undervattenssystem i Östersjön, inklusive Balticconnector-ledningen mellan Finland och Estland. Ett ryskt atomdrivet lastfartyg och det Hongkongflaggade fartyget New Polar Bear befann sig nära skadeplatserna och lämnade området tillsammans. I november 2024 kapades ytterligare två kommunikationskablar i Östersjön, där det fanns indikationer på att det kinesiska fartyget Yipeng-3 agerade på instruktioner från en oidentifierad rysk underrättelseperson.

Ryssland övar alltså hot och taktik mot NATO genom att skapa och utnyttja sårbarheter längs alliansens baltiska frontlinje under verkliga operativa förhållanden. Moskva kan fortsätta förneka ansvar för sina operationer i Baltikum så länge kriget mot Ukraina pågår. Så länge hotbilden består längs NATO frontlinje ger Rysslands förmåga att förhålla meningsfulla fredsförhandlingar med Ukraina utrymme att utveckla och sprida dessa metoder ytterligare.

Sammanfattning

Artikeln beskriver hur Ryssland använder Baltikum som ett testområde för att pressa och provocera NATO utan att starta ett öppet krig. Händelser som drönarintrång i Lettland och ryska militärflyg nära baltiskt luftrum ses som en del av en medveten strategi för att pröva NATO reaktionsförmåga.

Författaren menar att Ryssland försöker hålla sig under gränsen för vad som skulle utlösa NATO artikel 5, samtidigt som man successivt vänjer alliansen vid återkommande incidenter och osäkerhet.

Artikeln lyfter också fram sabotage och hot mot undervattensinfrastruktur i Östersjön och Nordatlanten, inklusive skador på fiberkablar och gasledningar. Ryssland misstänks, ibland tillsammans med Kina.

Artikel 7

Ukraina använder luft- och markdrönare för att inta ryska stridsställningar utan egna förluster.

7 maj 2026

Ukrainska drönarsystem genomförde mer än 22 000 uppdrag vid fronten under tre månader. Plattformar som Ratel, TERMIT, Ardal, Rys, Zmiy, Protector och Volia användes för logistik, spaning, eldunderstöd och anfallsuppdrag. Den snabba utvecklingen av markdrönar krigföring förändrar hur Ukraina hanterar personalförsörjning, överlevnadsförmåga och taktiska offensiver, samtidigt som den påskyndar övergången till autonoma stridssystem i modern krigföring.

Relaterat ämne: Ukrainas DevDroid presenterar Droid NW 40 UGV utrustad med fjärrstyrd 40 mm granatkastare för europeiska arméer.

Ukrainska markrobotar som Ratel H, TERMIT, Droid TW 12.7 och KRAMPUS förändrar slagfältets roller från direkt mänsklig exponering till fjärrstyrd logistik, eldunderstöd och anfallsuppdrag. Detta tvingar arméer att ompröva synen på utnötning, personalförluster och framtida stridsplanering.

Det ukrainska exemplet är viktigt eftersom det inte bygger på ett litet antal dyra experimentfordon. Systemet bygger istället på snabb utveckling, stridsanvändning, återkoppling från förband och kontinuerliga förbättringar. Ukrainas försvarsministerium uppgav i maj 2025 att man hade standardiserat och godkänt över 80 markdrönarsystem sedan Rysslands fullskaliga invasion inleddes. Nästan tio inhemska system godkändes 2023, över 50 under 2024 och ytterligare mer än 20 fram till mitten av maj 2025. Detta är betydelsefullt för militär planering eftersom robotiserad stridskraft allt mer behandlas som ammunition, elektronisk krigföring eller FPV-drönare: många modeller, korta förbättringsacykler, förväntade höga förluster och operativt värde mätt i genomförda uppdrag snarare än lång livslängd.

Ratel H är ett tydligt exempel eftersom dess viktigaste militära funktion inte är eldkraft utan transport genom farliga områden. Företaget bakom systemet beskriver Ratel H som ett robotiserat logistik- och bogserfordon med nyttolast på minst 400 kilo, räckvidd på minst 50 kilometer och hastighet på åtta kilometer i timmen. Systemet har dag- och nattkameror och kan användas för att transportera ammunition och utrustning, evakuera sårade och bära elektronisk krigföringsutrustning eller stridsmoduler. I praktiken innebär detta att en av frontens farligaste uppgifter — att transportera förnödenheter längs vägar och skogslinjer övervakade av drönare — flyttas från soldater till fjärrstyrda maskiner.

Ratel H

Den logistiska rollen får direkta taktiska konsekvenser. Ett ukrainskt skyttegravsförband som inte får vatten, batterier, ammunition eller pansarvärnsvapen förlorar snabbt stridsförmåga. Om soldater måste gå in i områden övervakade av FPV-drönare varje gång förnödenheter ska levereras blir kostnaden i personal mycket hög. System som **Ratel H** minskar denna belastning. Robotarna gör inte transporterna säkra och de är fortfarande sårbara för minor, artilleri, signalstörning och direkt eld, men om en robot förstörs behövs ingen sjukvårdsevakuerings eller ersättningspersonal. Därför används uttrycket ”robotar blöder inte” av ukrainsk personal. Det beskriver en förändring i krigets utnötningsekonomi: en robot kan ersättas genom produktion, medan en erfaren förare, sjukvårdare eller soldat inte kan ersättas lika snabbt.

TERMIT representerar en annan kategori: multifunktionella bandgående markdrönare för stöd till mindre förband. Ukrainas försvarsministerium godkände **TERMIT** för operativ användning den 21 juni 2025. Systemet kan bära upp till 300 kilo och ta sig fram i svår terräng, över hinder och genom skyttegravar. Konfigurationerna omfattar sjukvårdsevakuerings, logistik, minläggning och transport av extra utrustning. Tidigare versioner användes redan vid fronten för logistik och spaning. Den låga profilen och banddriften är viktiga eftersom roboten kan röra sig där hjulförsedda fordon är för synliga och större pansarfordon skulle dra till sig artilleri eller pansarvärnsdrönare. **TERMIT** är inte tänkt som en ersättning för stridsvagnar utan som ett robotiserat stödfordon som håller infanteripositioner fungerande under ständig övervakning.

TERMIT

Droid TW 12.7 flyttar diskussionen från stöduppdrag till fjärrstyrd eldkraft. Företaget Dev Droid beskriver **Droid TW 12.7** som ett spanings- och attacksystem utrustat med ett fjärrstyrt torn med en 12,7 mm M2 Browning-kulspruta. Systemet kan bekämpa mål på upp till en kilometers avstånd och använder antingen manuell styrning eller AI-stödd kontroll. Kommunikationssystemet bygger på radiosystem och kan kompletteras med mesh-nätverk, LTE eller Starlink. Ukrainas försvarsministerium uppgav att utvecklingen startade efter önskemål från soldater om att minska riskerna för personal. Fälttester började 2023 och systemet standardiserades i december 2024.

Droid TW 12.7

Betydelsen av **Droid TW 12.7** är att en befälhavare kan placera en tung kulspruta i ett hotat område utan att ha en skytt permanent på plats. Det förändrar försvarsgeometrin. En robot med en 12,7 mm kulspruta kan täcka skogsbryn, vägar eller skyttegravspassager medan operatören befinner sig på säkert avstånd. Roboten kan även användas som lockbete för att få ryska soldater eller drönare att avslöja sig. Samtidigt är begränsningarna tydliga: systemet behöver kommunikation, strömförsörjning, ammunition, skydd mot minor och skydd mot små drönare. Det fungerar därför bäst som en del av en större stridskedja tillsammans med drönarspaning, artilleri, elektronisk krigföring och infanteriledning.

KRAMPUS tillför en tyngre anfallsfunktion. Den 19 maj 2025 meddelade Ukrainas försvarsministerium att det ukrainsktillverkade mobila attacksystemet **KRAMPUS** hade godkänts för användning av de väpnade styrkorna. Systemet är utrustat med termobariska RPV-16-vapen och är tillräckligt kompakt för att transporteras i pickuper, minibussar eller släp. Det drivs av två tysta elmotorer, har banddrift och använder styrkanaler som är motståndskraftiga mot elektronisk krigföring. KRAMPUS kan användas i skogar, sand, träsk, snö och regn. Vapensystemet är avsett att användas mot fiendens personal och lätt bepansrade fordon. Till skillnad från Ratel H och TERMIT är KRAMPUS ett mer specialiserat system för att anfälla befästa positioner utan att omedelbart utsätta soldater för fara.

Dessa system pekar mot en ny form av styrkedesign där robotar får utföra uppgifter som är förutsägbara, farliga och fysiskt krävande, medan soldater ansvarar för bedömningar, samordning, vilseledning och beslut under osäkerhet. Balansen förändras framför allt inom utnöttningskrigföring. Ryssland har större personalreserver än Ukraina, och ett krig med skyttegravsräder, artilleribeskjutning och avskurna försörjningslinjer gynnar den sida som bäst kan absorbera personalförluster. Markrobotar eliminerar inte denna obalans, men de minskar antalet uppgifter där ukrainska soldater måste vara fysiskt närvarande.

De gör också rysk planering mer komplicerad eftersom obemannade försörjningsvägar, robotiserade kulsprutepositioner och termobariska attackdrönare tvingar Ryssland att använda drönare, artilleri och resurser mot maskiner istället för människor.

En **termobarisk drönare** är en drönare som bär en **termobarisk laddning** – alltså ett vapen som använder en kombination av bränsle och syre i luften för att skapa en mycket kraftig tryckvåg och extrem hetta.

Den bredare investeringstrenden visar att Ukraina inte är ett isolerat fall. USA:s Replicator-initiativ syftar till att sätta in tusentals billiga autonoma system, och Pentagon meddelade 2024 att över 500 kommersiella företag hade utvärderats för deltagande. Inom Europa antog Europeiska unionens råd i maj 2025 SAFE-programmet, som omfattar lån på upp till 150 miljarder euro för försvarsinvesteringar, inklusive små drönare, antidrönarsystem, cyberförsvar och markstridsstödssystem. I april 2026 valde Europeiska kommissionen ut 57 projekt inom Europeiska försvarsfonden till ett värde av 1,07 miljarder euro, däribland projektet STRATUS — ett AI-baserat cyberförsvarssystem för drönarsvärmar med en ukrainsk underleverantör.

Kina arbetar i en annan skala men med liknande logik: att använda obemannade eller förbrukningsbara system för att överbelasta fiendens försvar och tvinga fram ofördelaktiga kostnadsutbyten. Reuters rapporterade i mars 2026 att Kina hade placerat över 200 äldre J-6-stridsflygplan, ombyggda till attackdrönare, vid sex flygbaser nära Taiwansundet. Dessa system är inte jämförbara med ukrainska markrobotar, men bygger på samma idé: billiga eller äldre obemannade system kan absorbera fiendens robotar, avslöja luftförsvar och skapa tryck i konfliktens inledningsfas.

För NATO-arméer är lärdomen från Ukraina därför inte bara att köpa fler robotar. Det handlar om att omforma förband, kommunikation, logistik, antidrönarsystem och upphandlingsregler kring maskiner som kan förloras snabbt men samtidigt skyddar utbildad personal och tvingar motståndaren att bära högre kostnader. Framtidens stridsfält handlar alltså inte om att drönarméer ersätter soldater, utan om mänskliga förband som använder förbrukningsbara drönare för att avgöra när soldater fortfarande måste riskeras — och när de inte längre behöver göra det.

Sammanfattning

Artikeln beskriver hur Ukraina snabbt utvecklar och använder markrobotar och drönare för att minska soldatförluster och förändra modern krigföring. Under tre månader genomförde ukrainska robotsystem över 22 000 uppdrag vid fronten, inklusive logistik, spaning, eldunderstöd, sjuktransport och anfall.

Istället för att satsa på några få dyra vapensystem bygger Ukraina många billiga och snabbt förbättrade robotplattformar. System som Ratel H används för att transportera ammunition och evakuera sårade genom farliga områden övervakade av drönare. TERMIT används för logistik och stöd i svår terräng, medan Droid TW 12.7 fungerar som fjärrstyrd kulspruteplattform och KRAMPUS används för attacker mot befästa positioner med termobariska vapen.

Huvudidén är att låta robotar utföra de farligaste och mest repetitiva uppgifterna, medan soldater fokuserar på ledning, samordning och beslutsfattande. Detta minskar Ukrainas personalförluster i ett utnötningskrig mot ett Ryssland med större manskapstillgångar.

Artikeln menar också att kriget driver fram en större förändring inom militär strategi världen över. USA, Europa och Kina investerar nu kraftigt i billiga autonoma system och drönarsvärmar. Slutsatsen är att framtidens krig inte handlar om att robotar helt ersätter soldater, utan om att använda förbrukningsbara drönare för att skydda mänsklig personal och tvinga motståndaren att slösa resurser.

Denna bild borde funnits på sid 8 och 9

🇺🇦 Glory to Ukraine.

Ukrainska attacker mot rysk oljeinfrastruktur (maj):

- 20 maj — raffinaderiet i Kstovo
- 17 maj — raffinaderiet i Moskva
- 15 maj — raffinaderiet i Rjazan
- 13 maj — oljeterminalen i Taman
- 8 maj — raffinaderiet i Jaroslavl
- 7 maj — raffinaderiet i Perm
- 5 maj — raffinaderiet i Kirisji
- 4 maj — raffinaderiet i Samara
- 3 maj — oljeterminalen i Primorsk
- 1 maj — raffinaderiet i Tuapse

”Rysslands oljesystem är inte längre ‘stabilt’
— det monteras systematiskt ned snabbare
än de kan reparera det.”

*Sommarhälsning (Info-Brev 29)
får du om en månad.
Fram till dess lev väl.*

Hälsning Lars Navander